

vil i Praksis virke som en betydelig forøget Toldbeskyttelse til Skade for Forbrugerne.

Man vil naturligvis sige dertil, som man hidtil har sagt i Valutaraadet: De Varer, som der her er Tale om, er Varer, der kan laves her i Landet; følgelig bevilger vi ikke Valuta til dem, men vi lader Forbrugerne betale den Pris, det koster at lave dem her i Landet, selv om de kunde indføres fra Udlandet til halv Pris eller mindre. Men deroverfor er at bemærke, at der derved her i Landet yderligere vilde oparbejdes eller skabes Betingelser for en udvidet usund Industri, der ikke kunde staa paa egne Ben under normale Forhold, og det vilde i høj Grad forøge Vanskelighederne ved en kommende Toldlovrevision. I og for sig kunde jeg nok forstaa, at man fra forskellig Side kan mødes i dette og kan ønske en saadan forøget Toldbeskyttelse til Gavn for den bestaaende Industri, det kommer jo baade Industriherrerne og Industriarbejderne til gode.

Dernæst mente vi, at i samme Øjeblik, som Rigsdagen faar Forslag til en saadan Lov til Behandling, og Offentligheden faar den Opfattelse, at der er nogen Alvor bagved, vil det, som dette vistnok allerede er fremhævet, fremkalde en meget omfattende Hamstring af de Varer, der er her i Landet, og som ikke kan ventes forøgede ved Importtilladelse. Men det vil ikke kunne gaa an; thi her er det Nødvendighedsartikler i højeste Grad, der er Tale om. Det vil paa kræve, afgjort paa kræve, meget vidt omfattende Rationeringer og Prisreguleringer, Rationering ud til de handlende og maaske fra de handlende til Forbrugerne og en Prisregulering af et Omfang, som vi slet ikke har kendt Mage til her i Landet. Og det vil kræve en Administration, overfor hvilken Ernæringsraadets 3—400 Mennesker efter min Opfattelse ikke paa nogen Maade vil forslaa. Det vil blive en langt videregaaende Administration, naar man tænker paa disse Tusinder og atter Tusinder af Vareposter, som der vil blive søgt Indførselstilladelse for, hvor der naturligvis vil blive givet Dispensation til den og den, og hvem faar den saa, og hvem faar den ikke? Jeg synes, vi har haft nok af slette Eksempler paa, hvad det fører til. Det vil i det hele taget efter min Opfattelse være en Administration, som vil vise sig praktisk, teknisk ganske uigennemførlig; man maa tænke paa, hvor mange Tusinde Varegrupper det vil dreje sig om.

Og saa kommer vi endelig til Spørgsmaalet: Hvad hjælper det? Er der nogen, som kan forsikre, at naar vi har gjort et

Forsøg, og jeg tror: et mislykket Forsøg, paa at foretage dette uhyre Indgreb, den Regulering og Rationering, der her er Tale om, saa vil det hjælpe? Jeg rettede dette Spørgsmaal i det paagældende Møde direkte til Nationalbankdirektør Rubin. Han kunde ikke sige, at det vilde hjælpe; men alle Ulemperne ved dette mislykkede Apparat, man vilde søge at stille paa Benene, var det sikre. Men viste det sig saa, at det hjalp ikke alligevel, saa synes jeg dog, at vi var meget daarligt kørende.

Derimod er der — det blev ogsaa anført fra vor Side paa dette Møde — noget, som kan gennemføres. Man kan paa en eller anden Maade udstede Indførselsforbud for visse Luksusvarer — det er noget, som kan praktiseres —, saadanne Varer, som ingen Betydning har for det producerende Erhverv, og som man ikke behøver hverken at prisregulere for eller at rationere, fordi man kan sige som saa, at det er ganske ligegyldigt, om Folk faar dem eller ikke. Det er ikke Nødvendighedsartikler, det er noget, Folk kan undvære; og er der nogen, som ønsker at give en urimelig Pris for dem, lad dem saa det. Jeg kan forstaa, at de Herrer Rode og Hauge kunde have Lyst til at gøre et saadant Eksperiment, for det vilde ligge lige i den Linie, de har fulgt under Krigen; men jeg kan ikke se, at der er tilstrækkeligt, som taler for, at vi skulde gaa med til at prøve noget saadant.

Det væsentligste og det bedste, forekommer det mig, af det Hr. Hauge sagde i sit Foredrag, sagde han til sidst. Det var dette: Vi maa her i Landet sætte Tæring efter Næring. Ja, det er Kærnepunktet; det gælder om at faa Befolkningen til at gøre det til sit Valgsprog at sætte Tæring efter Næring. Jeg har hørt gamle Folk sige det paa en anden Maade: Det gælder om at spare paa Bredden, for Bunden sparer sig selv. Det er det samme. Det gælder om hos hele vort Folk at rejse Villien til at sætte Tæring efter Næring, og det ikke blot hos dem, som har noget, men ogsaa hos Arbejderne og os alle; det er ikke paa krævet, at man bruger alt det, man tjener. Jeg vil hertil føje, at jeg tror, der er en Mulighed for at rejse en saadan Villie i Folket og faa Folket til i nogen Maade at tage dette Ord til sit Valgsprog. Efter at jeg har set, hvad der ad frivillig Vej er præsteret gennem den frivillige Samfundshjælp, tror jeg paa, at der her er en Vej, som kan faa nogen Betydning, jeg tror med andre Ord paa Nyttens af en kraftig Appel til Folket, fra Regeringen, fra Instittutter og fra Organisationer, hvis en saadan